

Lausuntopyyntö vapaan sivistystyön Kansallisten perustaitojen osaamismerkkien osaamistavoitteiden ja arviointikriteerien luonnoksesta

Johdanto

Opetushallitus pyytää lausuntoanne vapaan sivistystyön Kansallisten perustaitojen osaamismerkkien osaamistavoitteiden ja arviointikriteerien luonnoksesta (ks. liite).

Tausta

Opetus- ja kulttuuriministeriö asetti Parlamentaarinen jatkuvan oppimisen uudistus - hankkeen, jota ohjasi parlamentaarinen jatkuvan oppimisen uudistus -ryhmä. Ryhmä hyväksyi jatkuvan oppimisen uudistusta koskevat linjaukset vuonna 2020 ja hankkeen loppuraportti julkaistiin keväällä 2023.

Loppuraportin mukaan vapaan sivistystyön erityiseksi osaamisalueeksi jatkuvan oppimisen kehittämistyössä on kiteytynyt aikuisten perustaitojen vahvistaminen. Loppuraportissa asetettiin tavoitteeksi laatia Opetushallituksen määräämä aikuisten perustaitojen kansallinen osaamismerkkijärjestelmä, jonka avulla tuodaan näkyviin perustaitojen osaamisen vahvistaminen. Opetushallitus aloitti osaamismerkkijärjestelmän kehittämistyön elokuussa 2022. Osaamismerkkien myöntäjinä toimivat vapaan sivistystyön oppilaitokset ja tavoitteena on tuoda näkyviin perustaitojen osaamisen vahvistaminen tallentamalla osaamismerkkien suoritustiedot kansalliseen opiskeluoikeuksien ja suoritusten keskitettyyn integraatiopalveluun (KOSKI). Osaamismerkkikokonaisuus täyttää Osaamisen tunnistamisen työryhmän väliraportissa esitetyn ehdotuksen osaamismerkkien määritelmäksi. Lisäksi osaamismerkkikokonaisuus noudattaa työryhmän väliraportin ehdottamia yhteisiä periaatteita osaamismerkeille. Osaamismerkkikokonaisuus on riippuvainen Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntokierroksella olevasta lakiluonnoksesta.

Tavoitteet

Aikuisten työelämässä tarvittavien perustaitojen osaamismerkkikokonaisuudella on tarkoitus parantaa aikuisten, joilla on matala koulutustaso, ja yhteiskunnassa syrjäytymisvaarassa olevien mahdollisuuksia osaamisen kehittämiseen ja tunnustamiseen. Osaamismerkki on pieni osaamiskokonaisuus, joka mahdollistaa edistymisten todentamisen motivaatiota vahvistavana tekijänä. Osaamismerkkien suorittamisen kautta hankitut onnistumisen kokemukset voivat lisätä motivaatiota muihin tarvittaviin (tutkinto)opintoihin työllistymisen edistämiseksi. Tavoitteena on, että työkalu perustaitojen vahvistamiseen toisi mitattavalla

tavalla näkyviin aikuisten perustaitojen vahvistumiseen yhteiskunnassa tehtyjä toimenpiteitä. Lisäksi tavoitteena on, että nämä todisteet osaamisen kehittymisestä parantaisivat suorittajien itsetuntoa ja uskoa omaan oppimiskykyihinsä. Tämä loisi perustan seuraaville askelille jatkuvassa oppimisessa ja avaisi osaamisen kehittämisen näkymän mahdollisuuksia, kuten uskallusta hakeutua tutkintokoulutukseen, sitä eniten tarvitseville.

Lue lisää: <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/kansalliset-perustaitojen-osaamismerkki>

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla Lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Lausunnon voi antaa suomen tai ruotsin kielellä. Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja julkaistaan Lausuntopalvelu.fi:ssä. Kommentteja antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin.

Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@om.fi.

Lausuntopyyntö pyydetään tarvittaessa välittämään eteenpäin organisaatiossanne tai yhteisössänne. Myös tahot, joita ei ole erikseen mainittu jakelussa, voivat toimittaa lausuntonsa.

Osaamismerkkien sisältöä viimeistellään saatujen lausuntojen pohjalta.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään antamaan viimeistään 3.10. mennessä.

Valmistelijat

Lisätietoja antaa suunnittelija Marja Juhola, Opetushallitus. Sähköpostiosoite on muotoa etunimi.sukunimi@oph.fi.

Liitteet:

[Nationella_kompetensmärken_UTKAST_28.8.2023.pdf](#) - UTKAST Nationella kompetensmärken för grundläggande färdigheter 28.8.2023

[Kansalliset_perustaitojen_osaamismerkki_LUONNOS_28.8.2023.pdf](#) - LUONNOS Kansalliset perustaitojen osaamismerkki 28.8.2023

Jakelu:

Ahjolan Setlementti ry
Aikuisopettajien liitto AKOL ry

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry
Ammattiosaamisen kehittämisyhdistys AMKE ry
Auralan Setlementti ry
Axxell Utbildning Ab
Elinkeinoelämän Keskusliitto EK
Erialaisten oppijoiden liitto
Espoon seudun koulutuskuntayhtymä .Omnia
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Folkhälsan Utbildning Ab
Haminan kaupunki
Hangon kaupunki
Hankasalmen kunta
Harjulan setlementti ry
Hausjärven kunta
Helsingin kaupunki
Helsingin seudun kesäyliopistosäätiö
Huittisten kaupunki
Hyrnsalmen kunta
Hyvinkään kaupunki
lin kunta
Iisalmen kaupunki
Iitin kunta
Ikaalisten kaupunki
Ilmajoen kunta
Ilomantsin kunta
Imatran kaupunki
Inarin kunta
Ingå kommun
Iso Kirja ry
Itä-Hämeen Kansans.työn säätö
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Jakobstads stad
Jakobstads stad
Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus
Joensuun kaupunki
Jokelan kansalaisopiston kannatusyhdistys ry
Jokioisten kunta
Joutsan kunta
Juuan kunta
Jyränkölän Setlementti r.y.
Jyvälän setlementti ry
Jyväskylän kaupunki
Jyväskylän kesäyliopistoyhdistys
Jämsän kaupunki
Järvenpään kaupunki
Järvilakeuden kansalaisopiston kannatusyhdistys
Kaarinan kaupunki
Kajaanin kaupunki
Kalajoen kaupunki
Kalliolan Setlementti ry
Kannuksen kaupunki

Kansalaisopistojen liitto
Kansallinen koulutuksen arviointikeskus
Kansanvalistusseura
Karkkilan kaupunki
Karstulan kunta
Kaskisten kaupunki
Kauhajoen kaupunki
Kauniaisten kaupunki
Kemijärven kaupunki
Kemin kaupunki
Kemiönsaaren kunta
Kempeleen kunta
Keravan kaupunki
Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä
Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä
Kesäyliopistot ry
Keuruun kaupunki
Kinnulan kunta
Kirkkonummen kunta
Kirkkopalvelut ry
Kisakalliosäätiö
Kisakeskussäätiö
Kiteen kaupunki
Kittilän kunta
Kiuruveden kaupunki
Kokemäen kaupunki
Kokkolan kaupunki
Kolarin kunta
Korkeasti koulutettujen työmarkkinakeskusjärjestö Akava ry
Korsholms kommun
Koskelan Setlementti ry
Kotkan kaupunki
Koulutuskuntayhtymä OSAO
Kouvolan kaupunki
K-Pohjanmaan Korkeakouluyhd.ry
Kristinestads stad
Kronoby kommun
Kuopion kaupunki
Kuortaneen urheiluopistosäätiö
Kurikkalan Setlementti ry
Kuurojen Liitto ry
Kuusamo-opiston kannatusyhdistys
Kymenlaakson Opiston kannatusyhdistys
Laitilan kaupunki
Lapin aluehallintovirasto
Lapinlahden kunta
Lapuan kaupunki
Laukaan kunta
Liedon kunta
Lieksan kaupunki
Lievestuoreen setlementti ry

Limingan kunta
Linnalan Setlementti ry
Lohjan kaupunki
Loimaan kaupunki
Lopen kunta
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Loviisan kaupunki
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Malax kommun
Merikarvian kunta
Mikkelin kaupunki
Mikkelin kesäyliopiston kann.
Muhoksen kunta
Muonion kunta
Mäntsälän kunta
Mänttä-Vilppulan kaupunki
Mäntyharjun kunta
Naantalin kaupunki
Nokian kaupunki
Nurmeksen kaupunki
Nurmijärven opiston kannatusyhdistys ry
Nykärlaby stad
Närpes stad
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetusalan Ammattijärjestö OAJ ry
Opintokeskukset ry
Opintotoiminnan keskusliitto Opistokeskus Sivos
Oriveden kaupunki
Otsolan kannatusyhdistys ry
Oulun kaupunki
Paimion kaupunki
Palloilu Säätiö
Paltamon kunta
Pargas stad
Parikkalan kunta
Pedersöre kommun
Pieksämäen kaupunki
Pielaveden kunta
Pihtiputaan kunta
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Porin kaupunki
Porvoon kaupunki
Posion kunta
P-Pohjanmaan kesäyliop.seur.ry
Pro Lukio ry
Pudasjärven kaupunki
Puolangan kunta
Puumalan kunta
Päijät-Hämeen kesäyliopistoyhdistys
Pöytyän kunta

Raahen kaupunki
Raaseporin kaupunki
Raision kaupunki
Ranuan kr.kansanopistoyhdistys
Ranuan kunta
Raseborg-säätiö
Rauman kaupunki
Riihimäen kaupunki
Rovalan Settlementti ry
Rovaniemen koulutuskuntayhtymä
Ruokolahden kunta
Ruoveden kunta
Saarijärven kaupunki
Sallan kunta
Salon kaupunki
Sam.komm.för V-Nyl.folkhögsk.
SASKY koulutuskuntayhtymä
Sastamalan kaupunki
Savitaipaleen kunta
Savonlinnan kesäyliopistoyhdistys
Seinäjoen kaupunki
Settlementti Kainulan Kannatusyhdistys
SFV r.f.
Sibbo kommun
Siikajoen kunta
Siilinjärven kunta
Sivistysliitto Kansalaisfoorumi
Someron kaupunki
Sonkajärven kunta
Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö
Sotkamon kunta
Sulkavan kunta
Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto - SAKKI ry
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
Suomen Kansanopistoyhdistys ry
Suomen Kuntaliitto ry
Suomen Lukiolaisten Liitto ry
Suomen Opiskelija-Allianssi - OSKU ry
Suomen opiskelijakuntien liitto - SAMOK ry
Suomen Rehtorit ry
Suomen Urheiluopiston kannatus oy
Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry
Suomen ylioppilaskuntien liitto (SYL) ry
Suomussalmen kunta
Suonenjoen kaupunki
Säkylän kunta
Taivalkosken kunta
Tampereen kaupunki
Tampereen kesäyliopistoyhdistys ry
Tanhuvaaran säätiö
Tasa-arvovaltuutettu

telä-Karjalan kansalaisopiston säätiö
Teollisuusliitto ry
Teollisuusliitto ry
Teuvan kunta
Tietosuojavaltuutettu
Tohmajärven kunta
Toimihenkilöjärjestöjen Opintoliitto ry
Toimihenkilöjärjestöjen Sivistysliitto
Tornion kaupunki
Turun kaupunki
Turun kaupunki
Tuusulan kunta
Työterveyslaitos
Työväen Sivistysliitto TSL
Urheiluopistot ry
Utsjoen kunta
Vaaan kunta
Vaasan kesäyliopisto ry
Valamon luostari
Valkeakosken kaupunki
Valtakunnallinen valmennus- ja liikuntakeskus
Vantaan kaupunki
Vapaa Sivistystyö ry
Varalan Säätiö
Varkauden kaupunki
Vetelin kunta
Vieremän kunta
Virtain kaupunki
Vuokatin säätiö
Vuolle Settlementti ry
Vöyrin kunta
Ylitornion kunta
Ylivieskan kaupunki

Lausunnonantajan lausunto

Pyydämme kommentteja **Digitaaliset taidot** -osaamismerkkien osaamistavoitteiden laajuudesta ja sisällöstä, sekä arviointikriteerien laajuudesta ja sisällöstä.

Pyydämme kommentteja **Kestävyysosaaminen**-osaamismerkkien osaamistavoitteiden laajuudesta ja sisällöstä, sekä arviointikriteerien laajuudesta ja sisällöstä.

Pyydämme kommentteja **Vuorovaikutus- ja työhyvinvointitaidot** -osaamismerkkien osaamistavoitteiden laajuudesta ja sisällöstä, sekä arviointikriteerien laajuudesta ja sisällöstä.

Pyydämme kommentteja **Oppimisen taidot** -osaamismerkkien osaamistavoitteiden laajuudesta ja sisällöstä, sekä arviointikriteerien laajuudesta ja sisällöstä.

Pyydämme kommentteja **Numero- ja taloustaidot** -osaamismerkkien osaamistavoitteiden laajuudesta ja sisällöstä, sekä arviointikriteerien laajuudesta ja sisällöstä.

Pyydämme kommentteja **Tekstitaidot**-osaamismerkkien osaamistavoitteiden laajuudesta ja sisällöstä, sekä arviointikriteerien laajuudesta ja sisällöstä.

Juhola Marja
Opetushallitus

Juhola Marja
Opetushallitus